



Poznań, dnia 09.09.2026 r.

Zn. Spr.: ZU.6004.13.2026



Dotyczy: odpowiedź na przesłane uwagi do założeń projektu Pul Nadleśnictwa Konstantynowo

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 24 maja 2026 roku dotyczące założeń do tworzonego Planu Urządzenia Lasu, Nadleśnictwo Konstantynowo dziękuje za zaangażowanie w sprawy ochrony lokalnych ekosystemów leśnych. Po przeanalizowaniu zgłoszonych uwag i wniosków przedstawiamy poniższe stanowisko.

Uwaga: Zgodnie z wytycznymi MKiŚ dla wzmocnienia ochrony lasów ważnych społecznie wokół miast, wnoszę o wyłączenie z użytkowania metodami zrębowymi następujących terenów leśnych:

- a) lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności;
- b) lasy intensywnie użytkowane rekreacyjnie lub turystycznie;
- c) tereny leśne w sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych, hoteli, sanatoriów (spa), campingów;
- d) lasy położone w sąsiedztwie zwartej zabudowy, w szczególności wokół dużych ośrodków miejskich;
- e) lasy uzdrowiskowe lub użytkowane w celach zdrowotnych;
- f) obszary cenne z punktu widzenia usług ekosystemów dla lokalnej społeczności;
- g) obszary istotne dla zaopatrzenia w wodę lokalnej społeczności.

**Uzasadnienie**

Wnioskowane tereny leśne wykazują dominujące funkcje pozaprodukcyjne (społeczne, ekologiczne, kulturowe i klimatyczne), które w świetle współczesnych wyzwań środowiskowych oraz oczekiwań obywatelskich powinny mieć bezwzględny priorytet nad funkcją surowcową. Stosowanie rębni zupełnych i gniazdowych na tych obszarach doprowadziłoby do nieodwracalnych szkód przyrodniczych oraz głębokich konfliktów społecznych.

1. Ochrona funkcji społecznej, zdrowotnej i gospodarki turystycznej (odn. do pkt a, b, c, d, e)

Sprawę prowadzi: Karolina Łachowska - Specjalista SL. ds. urządzania lasu i konsultacji społecznych, Zespół ds. Urządzania Lasu,

*Lasy zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, uzdrowisk, hoteli oraz szlaków turystycznych stanowią kluczową infrastrukturę zdrowotną i rekreacyjną dla tysięcy mieszkańców oraz turystów. Prowadzenie intensywnej wycinki zrębowej drastycznie obniża walory krajobrazowe, niszczy ścieżki spacerowe oraz generuje uciążliwy hałas, co uderza w lokalną tożsamość, dobrostan psychofizyczny ludzi oraz destabilizuje biznesy oparte na turystyce (hotele, campingi, ośrodki SPA). Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Klimatu i Środowiska, lasy te powinny być zarządzane w sposób trwały, z wyłączeniem metod drastycznie zmieniających krajobraz.*

W protokole Narady Wstępnej do projektu urządzenia lasu dla nadleśnictwa wskazano potrzebę wyznaczenia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności oraz obligatoryjnego utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego. Nadleśnictwo Konstantynowo zostało również włączone w pilotażowy proces wyznaczania lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Proces ten jest prowadzony przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska i w trakcie jego trwania zostaną ustalone zasady gospodarowania dla lasów wytypowanych w procesie. Informujemy, że na obszarach lasów o zwiększonej funkcji społecznej nie będą planowane rębnie zupełne. Kwalifikowanie drzewostanów do odpowiedniego gospodarstwa wynika z obowiązujących przepisów, wyników prac terenowych oraz analizy funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany. Rolą Zespołu Lokalnej Współpracy w trakcie prac nad projektem PUL jest m.in. wskazanie lokalizacji lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

## *2. Retencja wody i ochrona mikroklimatu w regionie zagrożonym stopowieniem (odn. do pkt f, g)*

*Nadleśnictwo Konstantynowo położone jest w Wielkopolsce – regionie o najniższych opadach w Polsce, skrajnie narażonym na deficyty wody i suszę rolniczą. Stary, nienaruszony drzewostan działa jak naturalna gąbka retencyjna oraz osłona wiatrochronna. Zastosowanie metod zrębowych odslania glebę, prowadzi do jej błyskawicznego przesuszenia, przyspiesza spływ powierzchniowy wody i obniża poziom wód gruntowych, co bezpośrednio zagraża lokalnym ujęciom wody pitnej oraz niszczy usługi ekosystemowe świadczone na rzecz rolnictwa i mieszkańców.*

Retencja wody w lasach jest jednym z kluczowych zagadnień przy prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej. Lasy Państwowe przywiązują do tego tematu ogromną wagę, szczególnie w regionie Wielkopolski, który od lat zmaga się z problemem deficytu wody. Kwalifikacja poszczególnych drzewostanów do określonych gospodarstw planistycznych dokonywana jest zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji Urządzania Lasu, z uwzględnieniem dominujących funkcji lasu oraz lokalnych uwarunkowań przyrodniczych i społecznych. Szczegółowe rozwiązania dotyczące kwalifikacji poszczególnych obszarów oraz doboru metod zagospodarowania będą przedmiotem dalszych analiz w toku prac nad projektem PUL oraz konsultacji prowadzonych w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy.

## *3. Zgodność z polityką krajową i międzynarodową*

Ograniczenie rębni na wskazanych obszarach jest w pełni zgodne z aktualnym kierunkiem polityki leśnej Państwa, w tym z wytycznymi Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczącymi lasów cennych społecznie. Wpisuje się również w założenia Unijnej Strategii na rzecz Bioróżnorodności, która obliuguje do ochrony lasów kluczowych dla klimatu i społeczeństwa, odchodząc od traktowania ich wyłącznie jako źródła surowca drzewnego.

W związku z powyższym, ochrona trwałości i ciągłości struktur leśnych na wnioskowanych terenach jest w pełni uzasadniona i konieczna.

Przy prowadzeniu gospodarki leśnej Lasy Państwowe bezwzględnie przestrzegają wszystkich zapisów prawa krajowego oraz umów międzynarodowych. Działania planistyczne realizowane są w pełnej spójności z prawodawstwem polskim i europejskim.

2. Wnioskuje, aby na siedliskach: bagiennych (BMb – bór mieszany bagienno, LMb – las mieszany bagienno), łęgowych (Lł – las łęgowy) i olsach (Ol – ols, OlJ – ols jesionowy) całkowitą rezygnację z przygotowania gleby i odnowienia lasu sadzeniem, pozostawiając je do odnowienia naturalnego.

#### Uzasadnienie

Siedliska wilgotne i podmokłe, takie jak bory i lasy mieszane bagienne, łęgi oraz olsy, należą do najbardziej wrażliwych ekosystemów leśnych w Polsce. Tradycyjna gospodarka leśna, oparta na sztucznym przygotowaniu gleby i sadzeniu, przynosi na tych obszarach znaczne szkody przyrodnicze i jest nieekonomiczna.

#### 1. Ochrona struktury gleby i stosunków wodnych

Siedliska bagienne i zalewowe charakteryzują się wysokim poziomem wód gruntowych i specyficzną strukturą gleb (gleby torfowe, murszowe, mady). Mechaniczne przygotowanie gleby (np. orka, wykonywanie rabatów czy wałów) bezpowrotnie niszczy mikrorzeźbę terenu (system kęp i dolinek w olsach), powoduje uwalnianie zmagazynowanego w torfie węgla do atmosfery oraz zaburza lokalną hydrologię. Zaniechanie tych prac pozwala zachować naturalną zdolność retencyjną tych lasów, co jest kluczowe w dobie kryzysu klimatycznego i suszy.

#### 2. Wyższa odporność odnowień naturalnych

Gatunki lasotwórcze tych siedlisk, takie jak olsza czarna, jesion wyniosły czy brzoza omszona, posiadają wybitne zdolności do samosiewu (odnowienia generatywnego) oraz odrośli (odnowienia wegetatywnego). Sukcesja naturalna na takich obszarach gwarantuje, że młode pokolenie drzew jest idealnie dostosowane do lokalnych, dynamicznych warunków mikrotermicznych i wilgotnościowych. Sztuczne nasadzenia na terenach podmokłych bardzo często zawodzą z powodu podtopień lub przesuszenia odsłoniętej gleby, co generuje wysokie koszty poprawek i udatności upraw.

#### 3. Zachowanie bioróżnorodności i naturalnych procesów

Pozostawienie siedlisk bagiennych i łęgowych naturalnej dynamice sprzyja wykształceniu się wielowiekowego i wielowarstwowego drzewostanu o charakterze zbliżonym do naturalnego. Jest to kluczowe dla przetrwania rzadkich, chronionych

*prawnie gatunków mchów, wątrobowców, paproci oraz bezkręgowców i ptaków ściśle związanych z biotopami podmokłymi.*

#### **4. Zgodność z celami ochrony wód i klimatu**

*Rezygnacja z intensywnej ingerencji mechanicznej na tych siedliskach wpisuje się w założenia unijnej dyrektywy wodnej oraz krajowych programów ochrony mokradł. Lasy te pełnią kluczową rolę jako naturalne filtry biogeochemiczne i rezerwuary wody, a minimalizacja presji gospodarczej jest najskuteczniejszym sposobem na utrzymanie ich trwałości.*

Siedliska bagienne, łęgowe i olsy tj. bór mieszany bagienny (BMb), las mieszany bagienny (LMb), lasy łęgowe (Lł), olsy (Ol, OIj), zostały w większości wyłączone z gospodarki zrębowej. W konsekwencji na wyżej wymienionych terenach nie stosuje się mechanicznego przygotowania gleby. Pozwala to na naturalną sukcesję odnowień i pełną ochronę stosunków hydrologicznych. Na tych siedliskach powierzchnie na których wykonuje się odnowienia sztuczna, to powierzchnie w których trwałość drzewostanu jest zagrożona i konieczna jest ich przebudowa (głównie związana z zamieraniem jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*). W drzewostanach, w których warunki przyrodnicze to umożliwiają, nadleśnictwo priorytetowo stosuje odnowienia naturalne. Na terenie Nadleśnictwa Konstantynowo, jednym z ważniejszych czynników utrudniających szerokie stosowanie odnowienia naturalnego pozostaje istotny udział w składzie gatunkowym drzewostanów inwazyjnych gatunków obcych, w szczególności czeremchy amerykańskiej (*Prunus serotina*), przyczyniającej się do zamierania pojawiającego się naturalnego odnowienia i wymagającej podejmowania szeregu działań hodowlanych wpływających na zmniejszenie jej występowania.

Dziękujemy za merytoryczny głos w konsultacjach społecznych, który przyczynia się do wypracowania optymalnych metod zarządzania zasobami leśnymi.

**ZASTĘPCA DYREKTORA**  
**Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych**  
**w Poznaniu**

Tomasz Kwieciński  
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Członkowie ZLW – informacja zbiorcza o dostępności na BIP
2. BULiGL Oddział w Poznaniu
3. Nadleśnictwo Konstantynowo